

משיחתך. וידוע שדוד נתחרף מישראל. ועוד שנמצא בס' כתיבת יד שכתובים שם דברי המגיד של מהר"י טאייטאצאק ז"ל⁷² שמ"ש רז"ל אין בן דוד בא עד שיתהפך המלכות למינות היינו מלכות שמים. ועתידה שכינתא להתלבשא בלבושא דישמעאל. וידוע שבס"ה מכנה השכינה בשם מלך המשיח⁷³. ומדרגתם א' כידוע ליודעי חן⁷⁴. ועוד שנמצא בנבואת זרובבל שאומ' בפ' שלמלך המשיח יקראו משומד⁷⁵. וכן בספרי מהר"י לווא רבו של תוספת י"ט נושא ונותן הרבה בספריו על ענין מ"ה שיהיה אדוק וקשור באומת ישמעאל. והרוצה לעמוד על דבריו יעיין בספרי נצח ישראל וגבורות ה'⁷⁶. ודבריו בנויים על דברי רז"ל שאמרו כגואל ראשון כך גואל האחרון. [עמ' 10] מה גואל ראשון נתגדל בפלטין של פרעה כך גואל אחרון וכו' ע"ש. ולזה⁷⁷ אז"ל⁷⁸ ויהי לי שור וחמור, חמור זה משיח בן דוד, ופירושו על שנכנס בכלל ישמעאל הנמשלים לחמור כדכתיב⁷⁹ שבו לכם פה עם החמור עד שישלוט עליהם שנא' עני ורוכב על חמור.

ואחרי שהוכחנו כי ביאת המשיח הוא באופן זה, צריך לתת טעם איך לא הוי פגם לגבי[ה] עקירתו מתורת אמת וגם למה הוצרך לבא באופן זה, ויש כמה צדדים לתשובת דברים אלו. כי הנה קושיא זו יש להקשות על כמה נביאים ששינו דברים מן התורה כמו מלחמת יריחו בשבת לחד מ"ד שעשה מדעתו⁸¹ וכן ח' עבירות שעשה גדעון בפר שהקריב קרבן לה'⁸² וג' עבירות שעשה שמואל הנביא ז"ל בטלה חלב שהקריב⁸³ והושע שלקח אשה זונה ואליהו הנביא ז"ל בהר הכרמל שאעפ"י שאמר שם שהיה משום מגדר מלתא⁸⁴, הרי היה יכול לקדש את השם באופן אחר שלא יהיה בו עבירה

72 העתק של דברי המגיד שנאמרו לר' יוסף טאייטאצאק שהועתק במצרים בשנת תכ"ד, היה אולי בידי ר' אלישע חיים, אביו של נתן. על כל פנים נפוצו דברי מגיד זה כנספח לכתבי ר' אברהם אזולאי, עיין מאיר בניהו, רבי חיים יוסף דוד אזולאי, ח"ב (תשי"ט), עמ' רצא, וכן בניהו בספר הזכרון לשלמה מאיר (תשט"ז), עמ' 34. מאמר רז"ל המובא כאן: סנהדרין צ"ז, א.

73 כך משמע מהסימבוליקה של הזוהר בח"א פד, א; רלה, א; ח"ב קכז, א, וכן נאמר במפורש בס' שקל הקודש לר' משה די ליאון, עמ' 90, כינויי המלכות.

74 ברשימת כינויי הספירות רגיל מלך המשיח בין כינויי המלכות, למשל בס' פרדס רמונים לרמ"ק, בשער ערכי הכינויים פי"ג.

75 על מקור זה עיין מה שכתבתי ב"ציון" ז', עמ' 185—186 ובספרי על שבתי צבי, ח"ב עמ' 625. בבתי מדרשות לש. א. ורטהיימר ח"א (תש"י), עמ' קכא, חזרו ונדפסו דברי הנבואה השבתאית. כאילו הם באמת חלק מס' פרקי היכלות.

76 מה שהביא כאן כלשון המהר"ל מפארג, נמצא בס' נצח ישראל פ' כה, בשליש האחרון.

77 כאן נפסק הקטע הראשון שנדפס ע"י וירשובסקי מכ"י אוכספורד.

78 בראשית רבה פ' עה.

79 בראשית כב, ה, והדרשה עפ"י יבמות סב, א.

80 זכריה ט, ט.

81 תנחומא, מהדו' בובר, פ' מסעי, עמ' 163.

82 תמורה כח, ב.

83 ויקרא רבה פ' כב, ט. 84 יבמות צ, ב.

ולעשות גם בפניהם דבר שלא היו יכולים נביאי הבעל לעשותו. וכן אמ' בפ"ק דחולין על אליהו הנביא ז"ל שהעורבים היו מביאים לו בשר משלחנו של אחאב לחד שינויא משום הוראת שעה⁸⁵. והרי היו יכולים להביא משלחנו של יהושפט. וכן יחזקאל גילח זקנו⁸⁶ וקשה שלמה הוצרכו כל צדיקי' אלו לעבור על ד"ת, אלא ודאי שיש טעם גנוז וכמוס לאלהינו שמוכרח הדבר לפעמים לעבור על ד"ת וכי האי גוונא יש להוכיח ממה שנצטוינו לשמוע לדברי הנביא בהעברת הדת להוראת שעה. ואין לחלק בין ביטול קצת מצות לביטול כל התורה. כי הוא דבר שאין לו שחר. דהא כללא כייל בגמ' פ' הנחנקי' דכל אם יאמר לך הנביא עבור שמע אליו חוץ מע"ז⁸⁷ ואם היה חלוק בין ביטול קצת לביטול הכל הול"ל נמי חוץ מביטול כל התורה. ועוד שהרי א"ש⁸⁸ בפלוגתא דרב חסדא ורב המנונא בענין נביא שקר שהדיח כי בעוקר מקצת ומקיים מקצת דברי הכל פטור. דהיינו שאומר [עמ' 11] היום תבטלו התורה ולמחר תקיימה, שאם היה אמיתי היו שומעי' לו ובע"ז אפי' כה"ג לא שמעי' ליה הרי שמוכרח בהדיא שמאי דכתב רחמנא⁸⁹ אליו תשמעון היינו אפי' בביטול כל התורה לצורך שעה חוץ מע"ז והיינו דאמרינן במס' מנחות מצינו⁹⁰ שביטולה של תורה זו היא אישורה שנ' ¹²³⁴⁵⁶⁷אח"ת 1234567 אשר שברת. וזהו ברור לכל מודה על האמת. דמהיכא תיתי לחלק בין העברת ח' מצות ליותר מזה, כיון שאינו אלא לצורך שעה. וכן אין לחלק בענין שיעור צורך שעה בין יום א' בין ¹²³⁴⁵⁶⁷אח"ת 1234567 כמה ימים ושנים. שהרי הותר לישראל בשר נחירה כל זמן היותם במדבר כדאיתא בפ"ק דחולין⁹¹. וכן קדלי דחזירי כל זמן שהיו עסוקים בכיבוש הארץ⁹² והבשר שהיו מביאים העורבים לאלהיו כל זמן היותו בנחל כרית. והושע שבא עם האשה הזונה עד שהוליד ב' בנים ובת א'. וכן התירו לכתוב תורה שבע"פ משום עת לעשות לה', ונק' כל זה צורך שעה. אעפ"י שיש כמה מאות שנים עד שתמלא הארץ דעה את ה' בע"ה, וכן התירו לשאול שלום חברו בשם⁹³ משום עת לעשות לה' ודבר זה קשה כי לא נודע עד היכן גבול זה. ואין לחלק ולומר שכיון שאינו מזכיר ש"ש אלא לצורך שלום שיקרא זה הוראת שעה. דהא להאי מילתא מיהא נעקר אסור הזכרת ש"ש לשוא דנפקא לן במסכת תמורה⁹⁴ מפסוק את ה' אלהיך תירא מ"מ הרי למדנו שאין גבול לזמן הוראת שעה. וכן אין גבול לזמן הנקרא לכמה מצות שיכולים לבטל משום הוראת

85. חולין ה, א ורש"י שם.

86. יחזקאל ה, א.

87. סנהדרין צ, א.

88. אמרו שם — לפני המאמר שהביא.

89. דברים יח, טו.

90. מנחות צט, א.

91. שמות לד, א.

92. כאן מתחיל הקטע ב שנתפרסם ב"ציון" ג, עמ' 233—235.

93. חולין יז, א. 94. שם.

95. ברכות גז, א.

96. תמורה ד, א.